Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2883967

Onderwerp

Kadernota verbonden partijen

Voorstel / Beslispunten

1. De kadernota verbonden partijen 2023-2026 vast te stellen.
2. De kadernota verbonden partijen, inclusief holdingstrategie 2014 in te trekken.

Samenvatting / openbare besluitenlijst

Het college stelt de raad voor een nieuwe kadernota verbonden partijen vast te stellen. De huidige kadernota is in december 2013 door de raad vastgesteld en is daarmee al negen jaar geldig. In die negen jaren zijn twee rapporten van de rekenkamercommissie én één rapport van een extern adviesbureau verschenen. Samen met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen vormden deze de aanleiding voor actualisatie van de kadernota. Tegelijkertijd met vaststelling van de nieuwe kadernota wordt de oude kadernota verbonden partijen, inclusief holdingstrategie 2014 ingetrokken.

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris, J.A.M. Heesen

Toelichting voorstel

Sinds eind 2013 zijn twee rapporten van de rekenkamercommissie (RKC) verschenen. Op 15 december 2016 verscheen de "Concrete handreiking voor de inrichting van een doeltreffende en doelmatige governance van verbonden partijen voor de Raad – risicomatrix en informatievoorziening". Op 6 juni 2017 verscheen de "Evaluatie van de kadernota verbonden partijen". Beide rapporten zijn (uiteindelijk) op 17 september 2020 besproken met de gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft op 17 september 2020 conform het Voorstel aan de Gemeenteraad besloten. De gemeenteraad heeft:

1. Kennisgenomen van de rekenkamercommissie-onderzoeken "risicomatrix en informatievoorziening verbonden partijen" en "evaluatie van de kadernota verbonden partijen".
2. Ingestemd met de vervolgaanpak waarbij:
   a. de huidige kadernota verbonden partijen op basis van aanstaande nieuwe wet- en regelgeving wordt geactualiseerd;
   b. daarin aan te sluiten op de ingezette verbeterslagen in de planning en control (P&C) cyclus, risicomanagement en begrotingskaders;
   c. iedere vier jaar de kadernota wordt geëvalueerd en op basis daarvan te beoordelen of actualisatie noodzakelijk is.

De onder beslispunt 2a. genoemde "nieuwe wet- en regelgeving" verwijst met name naar de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), in werking getreden op 1 juli 2022. De gewijzigde Wgr versterkt de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden.

In het al genoemde Voorstel aan de Gemeenteraad is ook verwezen naar ontwikkelingen die van invloed zijn op hoe met verbonden partijen omgegaan kan worden. Het gaat dan over de volgende ontwikkelingen:

- initiatieven vanuit Sittard-Geleen om begrotingskaders te formuleren voor verbonden partijen en dan met name gemeenschappelijke regelingen (GR'en);
- het onderzoek van de RKC naar de leesbaarheid en toegankelijkheid van de P&C stukken, waarin expliciet aanbevelingen zijn gedaan voor de manier van presentatie en toelichting van verbonden partijen;
- de nieuwe kadernota weerstandsvermogen en risicobeheersing waarin ook plaats is voor het bepalen van het risicoprofiel van verbonden partijen (vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad van 14 november 2019);
- de landelijke discussie die speelt rondom GR'en is voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aanleiding om de Wgr aan te scherpen.

Deze ontwikkelingen blijven – met uitzondering van de te formuleren begrotingskaders én de Wgr wijziging – in de kadernota verbonden partijen verder buiten beschouwing.
Immers, voor het RKC-onderzoek "Toegankelijkheid begroting en rapportages" geldt dat de gemeenteraad (in haar vergadering van 17 september 2020) heeft ingestemd met de aanbevelingen. De uitwerking van de aanbevelingen is neergelegd bij de commissie begroting en verantwoording die daarbij ondersteund wordt door het college. De aanbevelingen waren onderverdeeld in quick wins op vorm en presentatie respectievelijk inhoud én in aanbevelingen voor de langere termijn. Deels hadden de aanbevelingen betrekking op verbonden partijen. Het ging met name om het opnemen van de inhoudelijke werkzaamheden van de verbonden partijen in de (gemeentelijke) begroting (inclusief hoe de gemeente hierop stuurt) én om het verwerken van de voorlopige begrotingen van de verbonden partijen in de (gemeentelijke) begroting, financieel maar ook inhoudelijk. De uitwerking heeft vorm gekregen in de programmabladen (het antwoord op de vraag: wie hebben we daarvoor nodig?), maar is nog voor verbetering vatbaar.

En ook voor de kadernota weerstandsvermogen en risicobeheersing geldt dat deze wordt geactualiseerd (in 2023).

Een verdere aanleiding tot actualisatie vormt het (artikel) 213a (Gemeentewet) onderzoek warmtenet Sittard-Geleen (zie paragraaf 13). Op 11 januari 2021 heeft Berenschot haar eindrapportage "Verdiepingsonderzoek naar financiën en beheersing" aangereikt, met onder andere adviezen ter verbetering van de sturing en governance. Deze adviezen waren in eerste instantie bedoeld voor Het Groene Net (HGN), maar kunnen ook aan de orde zijn bij andere (privaatrechtelijke) verbonden partijen. Een aantal adviezen van Berenschot was specifiek op HGN gericht – andere adviezen waren algemeen van aard en daardoor gericht op alle (privaatrechtelijke) verbonden partijen. In het laatste geval gaat het bijvoorbeeld om adviezen op het gebied van de integrale bestuurlijke verantwoordelijkheid bij één wethouder; het zorgen voor de gemeentelijke aandeelhoudersbelangen door de portefeuillehouder deelnemingen in de AVA én het beëindigen van dubbelrollen in de structuur.

De nieuwe kadernota verbonden partijen is besproken met de commissie begroting en verantwoording.
Op 1 december 2022 is een presentatie gegeven aan de commissie. De vragen van de commissieleden zijn ter vergadering beantwoord. De vragen hebben niet geleid tot wijzigingen en aanvullingen in de kadernota.
Op 19 januari 2023 is de volledige tekst aan de commissie voorgelegd. Wederom zijn enkele vragen van de commissieleden ter vergadering beantwoord. Op verzoek van de commissie is aan de kadernota een risicomatrix toegevoegd.

Financiën
Voorstel zonder financiële consequenties.

Duurzaamheid
Het betreft hier enkel een kadernota waar het thema duurzaamheid niet op van toepassing is.

Inclusie
Er is een geheel nieuwe kadernota geschreven met aandacht voor begrijpelijk taalgebruik.

Bijlagen
Bijlage 1: aanbiedingsblad raad.
Bijlage 2: concept raadsbesluit.
Bijlage 3: concept nieuwe kadernota verbonden partijen.

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
	Reg. nummer : 2883967 Reg. datum : 20 januari 2023 Reg.nummer(s) bijlagen :